

даденитѣ си капитали, а притѣжаючи ги само по записъ, цѣлата наша Добричска и Балчикска околии, носящи името „Добруджа“, съ която толкова много се гордѣемъ, като земледѣлческа страна, ще паднатъ въ рѣцетѣ на 15—30 души лихвари, заедно съ добитѣка и хиляди сѣмейства ще останатъ на открито!...

Всичкитѣ лихвари, които развиватъ своята професия въ горнитѣ двѣ околии, сж или бакали, или кръчмари, или манифактураджии, обаче, тѣзи си занятия тѣ иматъ като срѣдство за по-удачното практикуване и за по-доброто маскиране на прѣстѣпната имъ търговия съ труда на земледѣлца. Единъ е случая, когато Добруджанскій земледѣлецъ, може да си набави по-евтини и чисти домашни потрѣби прѣзъ годината, той е Добричскій панаиръ, обаче, лихварѣтъ и тука не остава на спокойствие истощени селянинъ. Той пуца своитѣ агенти (слуги) изъ панаира и тѣ съ чюдна ловкостъ прислѣдватъ господаревитѣ си длѣжници и щомъ видятъ, че тѣ отиватъ и купуватъ нѣкои потрѣби отъ друго, веднага безъ церемонно ги задрѣпватъ и съ хули го затикватъ до тѣхний дюгень, гдѣто лихвара съ горда надутостъ захваща да го осмѣжда, че той когато ималъ пари отивалъ да купува отъ други, а когато е безъ пари идѣлъ при него и горкий невиненъ селянинъ слѣдъ като му се извинява, купува отъ неговитѣ много по-скѣпи и отъ долно качество потрѣби. Жалното е това, че и експлоатиранитѣ безбожно селяни, кривятъ това, та мъчно ще може да имъ се помогне, съ което тѣ още повече улѣсняватъ материалното си съществуване. За забѣлѣзване е и начинѣтъ, по който лихваритѣ си събиратъ паритѣ. Щомъ тѣ забѣлѣжатъ, че цѣната на житата ще бѣдѣтъ високи, то тѣ пристѣпватъ по харманъ да събиратъ паритѣ си въ храни и харманѣтъ свършенъ не свършенъ, житото отвѣто не отвѣто, каруцата на лихвара е прѣдъ него и слугата му съ шиникъ въ рѣце чака да си земе не заслужената съ нищо частъ отъ труда на селенина. По този начинъ, тѣзи по народностъ, вѣра и язиеъ българи, а по професия евреи, побиватъ цѣната на житата често на половина, нѣ земледѣлца ще мжлчи, защото пакъ ще има нужда отъ него.

Единъ цѣтъ земледѣлца ималъ нещастieto да бѣде записанъ въ тефтера на лихвара, то той никога нѣма да има щастieto да се види отписанъ; той ще плаща постоянно и никога нѣма да се исплати, най-послѣ той ще умрѣ, нѣ неговата пар-